

מ"ת 46459/04/16 - מדינת ישראל נגד משה עומר ויזמן, סאמי אבו הוידי

בית משפט השלום באילת

מ"ת 46459-04-16 מדינת ישראל נ' ויזמן(עציר) ואח'

בפני כב' השופט גל שלמה טייב
המאשימה: מדינת ישראל
נגד
הנאשם: 1. משה עומר ויזמן (עציר)
2. סאמי אבו הוידי (עציר)

החלטה

1. כנגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, סחר בסמים, החזקת סם שלא לצריכה עצמית והחזקת סם לצריכה עצמית. בד בבד הוגשה בקשה להורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים כנגדו.

2. על פי עובדות כתב האישום, המשיב יחד עם משיב 2 (סאמי אבו הוידי שנעצר עד תום ההליכים, **להלן - משיב 2**) קשרו קשר לביצוע פשע של מכירת והפצת סמים מסוכנים, בעיר אילת. לשם קידום הקשר החזיקו השניים ב"זולה", סמים מסוכנים כשהמשיב 2 מאשר את העסקאות, קובע את המחירים ומשליש את הסמים עבור משיב 1, הדואג להעברת הסמים, קבלת הכספים ועדכון משיב 2 אודות תוצאות העסקאות.

על פי תוכנית זו מכרו המשיבים למר חנן אוחנה, ב-3 הזדמנויות שונות סמים מסוג חשיש, בכל פעם "לוח" שתמורתם שילם מר אוחנה סכום כולל של 10,200 ₪.

המשיבים אף מכרו באותה דרך, "לוח" חשיש למר ניסים בודהנה, תמורת 3,200 ₪.

בחיפוש שנערך ב"זולה", הנמצאת על גג ביתו של משיב 2, החזיקו המשיבים בצוותא חדא בסם מסוג חשיש במשקל כולל של 140.2 גר' נטו, סם מסוג קוקאין, במשקל של 5.9466 גרם נטו, מחולק ל-11 "מנות" וסם מסוג הירואין במשקל של 9.9429 גרם נטו וזאת שלא לצריכתם העצמית.

בחיפוש שנערך בביתו של המשיב החזיק בסם מסוג חשיש, במשקל של 4.1919 גרם נטו וזאת לצריכתו העצמית.

3. ב"כ המשיב לא חלק על קיומן של ראיות לכאורה ביחס לשתיים מתוך 4 העסקאות וכן ביחס להחזקת הסם שלא לצריכה עצמית. גם ביחס לשתי העסקאות הנוספות הסכים ב"כ המשיב כי קיימת עדות מפלילה של מר אוחנה, אולם טען כי אין לכך תימוכין בדמות האזנות סתר. עוד לא חלק ב"כ המשיב על קיומה של עילת מעצר וביקש להפנותו לקבלת תסקיר שירות המבחן, תוך שהוא מדגיש כי מדובר בבחור צעיר הזקוק להליך טיפולי. ב"כ המבקשת חזרה על עמדתה כי יש להורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים, אך לא התנגדה לקבלת תסקיר.

בשים לב לאמור, ולאחר שעיינתי בתיק החקירה קבעתי כי קיימות ראיות לכאורה ביחס לכל העבירות המיוחסות למשיב ואף עילת מעצר בהתאם לבקשת ב"כ המשיב ובהסכמת המבקשת הופנה המשיב לשירות המבחן, תוך הבהרה כי אין בעצם ההפניה לשירות המבחן משום קביעת עמדה של בית המשפט באשר לתוצאות ההליך.

4. בעניינו של המשיב התקבל תסקיר שירות מבחן ארוך ומפורט שסקר את נסיבות חייו של המשיב, מעורבותו בפלילים והתייחסותו לעבירה ולצורך הטיפול. שירות המבחן אף בחן את החלופות המוצעות, שאף נחקרו בבית המשפט ומצא כי הללו ראויות לשמש כחלופת מעצר ובהתאם לכך המליץ על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר בעיר ירוחם.

5. בתסקירו ציין שירות המבחן כי המשיב גדל במשפחה נורמטיבית, מבוססת כלכלית ולא הוחסר ממנו דבר. יחד עם זאת, התקשה בלימודיו, בשל היפר אקטיביות, אך הצליח לסיים 12 שנות לימוד. בשל מעורבותו בפלילים לא גויס לצבא ולא הצליח לשמור על רצף תעסוקתי.

במסגרת תיקיו הקודמים, הופנה המשיב לשירות המבחן לנוער. בפעם הראשונה שיתף פעולה באופן מלא, אך בפעם השנייה שיתוף הפעולה היה חלקי, כשהחשש היה כי משתמש בסמים ולא ניתנה המלצה טיפולית בעניינו.

בפני שירות המבחן הודה המשיב כי החל בצריכת סמים לפני כשנה וחצי, נתון העומד בסתירה לנתונים שהיו בפני שירות המבחן (ואף למול גיליון הרישום הפלילי של המשיב). המשיב הביע נכונות ורצון להשתלב בהליך טיפולי, אולם התנגד לשילובו בקהילה סגורה וטען כי די בטיפול הכולל את שילובו בשיחות פרטניות ובדיקות שתן.

6. שירות המבחן העריך כי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות מעורבותו של המשיב בפלילים וזאת נוכח אורח החיים אותו ניהל עד כה, אימוץ דפוסי חיים שוליים, קושי בקבלת סמכות, כשאף להליך הפלילי יכולת הרתעה נמוכה. לדעת שירות המבחן, אף הקושי לעמוד על מידת עומק השימוש בסמים מצד

המשיב מהווה נתון נוסף המגביר את הסיכון הנובע ממנו.

שירות המבחן סבר כי קיימת נזקקות טיפולית, אם כי בשל עמדותיו המצמצמות של המשיב קשה לעמוד עד כמה טיפול אינטנסיבי יהיה בו כדי לצמצם את המסוכנות הנשקפת מהמשיב.

7. כאמור, שירות המבחן בחן את החלופות המוצעות ומצא אותם כמתאימות לפקח על תנועותיו של המשיב, זאת בשים לב למעורבותם בקורות חייו והתרשמות שירות המבחן כי יהיה בכוחם להשפיע על המשיב ולהוות עבורו דמות סמכותית.

בשים לב לאמור ולאור החשש מפני הידרדרותו של המשיב, המליץ שירות המבחן כי המשיב ישוחרר לחלופה המרוחקת מסביבת מגוריו וזאת לצד המשך הליך אבחוני וטיפולי בתחום ההתמכרות, במסגרת צו פיקוח מעצרים.

8. בשים לב לאמור בתסקיר, עתר ב"כ המשיב להורות על שחרורו של המשיב לחלופה המוצעת, תוך שהוא מבקש לעגן זאת בפסיקה התומכת באפשרות שכזו. ב"כ המשיב הפנה את בית המשפט לתמלילי השיחות וביקש להצביע על חלקו הקטן של המשיב בעבירת הסחר ועל העובדה כי הושפל על ידי הקונים, דבר המלמד, לטעמו, כי הוא אחרון בשרשרת הסם.

9. ב"כ המבקשת, עתרה להורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים וזאת על אף התרשמותה החיובית מהמפקחים המוצעים. לדברי ב"כ המבקשת, המשיב אינו עומד בתנאי הראשוני והוא מתן אמן במשיב עצמו. לדברי ב"כ המבקשת, מסקנות התסקיר אינן מתיישבות עם האמור בו והמשיב עצמו, על אף שמבקש טיפול מתנה זאת בדרך הטיפולית שנראית בעיניו.

10. בית המשפט התרשם מהחלופות המוצעות, ונראה כי מדובר באנשים נורמטיביים, שלצד רצונם לסייע לבן משפחתם, מבינים את משמעויות הפיקוח ומודעים לאחריות שהם מבקשים ליטול על שכמם.

דין והכרעה

11. למשיב מיוחסות, כאמור, עבירות חמורות של קשירת קשר לביצוע פשע, סחר בסמים ב-4 הזדמנויות שונות והחזקת סם שלא לצריכה עצמית, של סמים שונים ביניהם סמים "קשים" מסוג הירואין וקוקאין בכמויות לא מבוטלות. אף בעסקאות, בהן מכר הנאשם סמים, אמנם מדובר בסם הנחשב ל"קל" (חשיש), אולם מדובר בכל אחת מהפעמים בכמות לא מבוטלת של סמים ("לוח").

12. לצד החובה לבחון חלופת מעצר בכל עבירה, כמצוות המחוקק, עמד בית המשפט העליון, פעם אחר פעם, כי בעבירות של סחר בסמים לצד חזקת המסוכנות הסטטוטורית הקבועה בסעיף 21 לחוק סדר

הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) תשנ"ו - 1996 (להלן: "חוק המעצרים"), נוצר כמעט "כלל פסיקתי" ולפיו דינו של סוחר סמים הוא מעצר ורק החריג לכלל יאפשר במקרים חריגים את שחרורו לחלופת מעצר.

יפים לעניין זה דבריה הממציים של כבוד השופטת א' חיות בבש"פ 1567/12 אוראל כהן נ' מדינת ישראל (7.3.12):

"סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, אכן קובע כי עבירות סמים כגון אלו שבהן מואשם העורר מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית, ובית משפט זה פסק לא אחת כי רק במקרים חריגים ויוצאי דופן ישוחררו נאשמים בעבירות סמים לחלופת מעצר (ראו: בש"פ 140/05 ימין נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 24.1.2005); בש"פ 5715/06 אברהם נ' מדינת ישראל, פסקאות 5, 9 ([פורסם בנבו], 16.7.2006); בש"פ 3807/06 טורק נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 21.5.2006); בש"פ 4251/09 אוחיון נ' מדינת ישראל, פסקה 12 [פורסם בנבו] (22.5.2009) (להלן: עניין אוחיון); בש"פ 3232/09 בוטרשוילי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 ([פורסם בנבו], 22.4.2009) (להלן: עניין בוטרשוילי); בש"פ 1668/10 גמזו נ' מדינת ישראל, פסקה 6 ([פורסם בנבו], 9.3.2010); בש"פ 2219/11 מדינת ישראל נ' בן אור, פסקה 7 [פורסם בנבו] (7.4.2011)). עם זאת, הכירה הפסיקה בכך שבנסיבות מיוחדות ניתן לשחרר נאשמים בעבירות סמים לחלופת מעצר גם כאשר קיימות ראיות לכאורה לאשמתם. נסיבות מיוחדות אלו כוללות, בין השאר, מקרים שבהם הנאשם הוא אדם צעיר ונורמטיבי ללא עבר פלילי (ראו עניין אוחיון, שם; בש"פ 4165/09 יחיא נ' מדינת ישראל, פסקה 6 ([פורסם בנבו], 20.5.2009); בש"פ 1177/04 קבועה נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 12.2.2004); בש"פ 981/05 בחיץ נ' מדינת ישראל, פסקאות ו'-ז' ([פורסם בנבו], 14.2.2005))."

וכן ראו דבריה של כבוד השופטת ע' ארבל:

"הכלל הנוהג בעבירה של סחר בסמים הוא כי כלל חלופת מעצר אינה מספקת להפגת המסוכנות הנשקפת ממי שנאשם בעבירה זו. בבסיס תפיסה זו מצויה פגיעתם הרעה של הסמים בחברה, בבחינת חולי המאכל את יסודותיה, העובדה שמאבק יעיל בסמים מחייב את גדיעת שרשרת הפצת הסם ובעיקר העובדה שהסחר בסמים יכול להתבצע גם כאשר הנאשם מצוי בחלופת מעצר, וגם כאשר חופש התנועה שלו הוגבל (בש"פ 6463/09 איליה נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 26.8.09)). שחרור לחלופת מעצר ייתכן אפוא במקרים אלה רק בהתקיים נסיבות חריגות ויוצאות דופן." [בש"פ 8800/10 עלי אלטלאקה נ' מדינת ישראל (14.12.10) פסקה 8].

האם המשיב נכלל בגדר אותם חריגים המאפשרים את שחרורו לחלופת מעצר?

13. לצורך הכרעה בשאלה זו יש לבחון את נסיבותיו של המשיב ונסיבות ביצוע העבירה. בכל הקשור לנסיבותיו של המשיב, מדובר בבחור צעיר, שזה עתה מלאו לו 21 שנים. נתון זה יש בו כדי לבחון

אפשרות שחרורו של אדם גם אם הוא סוחר בסמים.

ואולם, למעט נתון זה, שאר הנתונים בעניינו של המשיב עומדים לרעתו. למשיב שתי הרשעות קודמות, גם בעבירות סמים ותלוי ועומד כנגדו מאסר מותנה בן 5 חודשים. יתרה מכך, בעברו של המשיב עבירות של הפרה הוראה חוקית ושיבוש מהלכי משפט, עבירות שיש בהן כדי להשפיע על מידת האמון שבית המשפט יכול לרכוש למשיב.

14. אף נסיבות ביצוע העבירות לכאורה המיוחסות למשיב, אינן מסייעות בידו. בניגוד לדעת ב"כ המשיב, לאחר שעיינתי פעם ועוד פעם בחומר הראיות ובעיקר בתמלילי השיחות, אליהן הפנה ב"כ המשיב, הגעתי לכלל מסקנה כי אין מדובר במי שהוא "אחרון בשרשרת הסחר" וכי הוא הושפל על ידי אותם רוכשים של הסם, שראו בו כ"פועל פשוט". נכון הוא כי, במהלך חלק מהשיחות היו כלפי המשיב התבטאויות מעליבות ופוגעניות, בוודאי על פי מילון המונחים של העולם העברייני כדוגמת משתף פעולה וכד', אולם נראה כי זהו סגנון הדיבור הנמוך בו משתמשים המשיב וחבריו ולראיה אף המשיב, השיב לאותם דוברים באותן "מטבעות לשון". גם במקרים בהם נאמרו אמירות פוגעניות מצד הדוברים, ללא תגובה מצד המשיב, נראה מתוכן השיחה כי הדברים נאמרו, כחלק מצורת הדיבור הנמוכה בה משתמשים המשיב וחבריו (ראה תמליל שיחה 174, תמליל שיחה 159, תמליל שיחה 37)

אולם חשוב מכך, ניתן ללמוד מאותם תמלילים כי הגדרתו של המשיב כמבצע הוראות בלבד וכאחרון בשרשרת רחוקה עד מאוד מהמציאות. אמנם יתכן והמשיב אינו הראשון בהיררכיה, אך בוודאי נמצא במקום גבוה מאוד בפירמידת הסחר. המשיב מתייעץ ומעדכן את משיב 2 בביצוע העסקאות השונות ונראה כי גם אם המשיב 2 הוא ראש הפירמידה, המשיב 1 מנהל את עסקי הסחר, בכוחות עצמו, קובע מחירים, מספק את הסחורה, יודע לעמוד על שלו, מכיר את "מלאי" הסמים ובעיקר מנווט את עסקי הסחר בצורה כזו, שלא מביישת איש עסקים מוצלח. מספר השיחות והעסקאות השונות שנפרסו בפני, באמצעות אותם תמלילים, המתפרסים על שיחות שנערכו במהלך 3 ימים, מלמדים כי המשיב נטוע עמוק מאוד "בביצת הסמים", באופן הסותר לגמרי את טענת בא כוחו. (ראה בעניין זה תמלילי שיחות 3, 4, 174, 159 ובעצם מרוב רובם של תמלילי השיחות המצויים בתיק החקירה). בעניין זה, אני סבור כי המבקשת אף עשתה חסד עם המשיב באופן בו נוסח סעיף 2 לפרק העובדות בכתב האישום.

15. כידוע, תנאי בסיסי שבית המשפט מחוייב לבחון בשאלת שחרורו של אדם, היא מידת האמון שניתן לרכוש לו. עמד על כך בית המשפט העליון בשורה של פסקי דין, כך למשל בבש"פ 352/11 **ארז איאסי ברי נ' מדינת ישראל** (25.1.11):

"שאלת השחרור לחלופת מעצר תלויה, במידה מרובה, ביכולת ליתן בנאשם אמון. זו מוסקת, בין היתר, מעברו של הנאשם, מהתנהגותו של הנאשם במהלך האירועים נושא כתב האישום ולאחריהם; ומנסיבותיו הפרטניות של המקרה המובא לפתחו של בית המשפט (ראו: בש"פ 2737/10 שטרית נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 15.4.10); בש"פ 1352/07 פאחל נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 22.2.07))." (וכן ראה בש"פ 2911/08 **שוקרון נ' מדינת ישראל**, (10.4.08) פסקה 16], בש"פ 9854/06

עאטיאס נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 13.12.06), פסקה 16).

באשר לעבירות של סחר בסמים, הדגיש בית המשפט העליון כי נקודת המוצא היא שקיים קושי, כמעט אינהרנטי ליתן אמון באותם סוחרים:

"נקודת המוצא לדין היא כי העבירה המיוחסת לעורר מקימה חזקת מסוכנות סטטוטורית מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996. על רקע מסוכנות זו, לא ישוחררו, ברגיל, המעורבים בעבירות סמים שלא לשימוש עצמי לחלופת מעצר, שכן קיים קושי ליתן אמון במי שהפיצו את בשורת הסמים בעבור בצע כסף, כי לא ישובו לעיסוקם זה, אם רק יתאפשר להם, ואפילו הם יורחקו ממקום משכנם הקבוע ויוטלו עליהם תנאים מגבילים (ראו למשל: בש"פ 3977/09 כהן נ' מדינת ישראל (18.6.09); בש"פ 2054/08 שם טוב נ' מדינת ישראל (9.3.08))."

[בש"פ 8711/11 אמיר כתריאל נ' מ"י (4.12.11), פסקה 6]. (הקו המודגש הוסף -ג.ש.ט).

16. מוכן אני לצאת מנקודת הנחה, כי אין דינם של כל סוחרי הסמים שווה ויהיו מקרים גם ביחס לסוחרי סמים, שניתן יהיה לשקול את שחרורם, ביתר קלות. כך למשל, כאשר מדובר במי שנעדר עבר פלילי, שביצע עבירת סחר לשוטר באופן אקראי וכן על זה הדרך.

ואולם, בעניינו של המשיב, מצב הדברים, כפי שתואר לעיל, שונה לחלוטין. מדובר, כאמור, במי שהפך את העיסוק בסמים לדרך חיים, בעל עבר פלילי בתחום זה (כולל מאסר על תנאי חב הפעלה במידה ויורשע) ואף בעבירות המקשות עוד יותר את האפשרות ליתן בו אמון (הפרות הוראה חוקית, שיבוש מהלכי משפט), כשהוא מוכר לכאורה סמים במשקלים לא מבוטלים ומחזיק בסמים, אף קשים, במשקלים גדולים, שאינם לצריכתו העצמית.

17. כל אלה מובילים למסקנה שעניינו של המשיב, אינו עומד בגדרי החריגים שנקבעו בפסיקה, בכל הקשור למעצרים של סוחרי סמים. המשיב מהווה חוליה מרכזית בשרשרת הפצת הסם ואותה יש לגדוע ואת זאת, לטעמי, ניתן לעשות רק בדרך של מעצר.

בעניין זה אבקש להדגיש כי הפסיקה אליה הפנה ב"כ המשיב אינה יכולה לסייע למשיב. כך בבש"פ 2196/15 בעניין אורן רבי, דובר על מי שהוא אדם נורמטיבי, כשחלקו בפרשה קטן, אינו נטוע בעולם הסמים ורמת הסיכון ממנו היא מסויימת. גם בבש"פ 4147/15 בעניין רוקח, שוחרר העורר בעבירה של גידול סמים וזאת בשים לב לעברו הפלילי הישן, העובדה כי ניטלה ממנו היכולת לגדל סמים ולאור שחרור של אחר בפרשה. בבש"פ 1772/15 בעניין קודש, אמנם בית המשפט העליון נעתר לבקשת רשות הערר ודן בה, אולם הערר נדחה לגופו וזאת על אף שני תסקירים חיוביים שהמליצו על שחרורו.

יוצא, אפוא, כי גם במקרים חריגים אלה, עליהם הצביע ב"כ המשיב, דובר על נסיבות מיוחדות וחריגות, שאינן מתקיימות בעניינו של המשיב שבפני.

18. במצב דברים זה, אין בחלופות שהוצעו בעניינו של המשיב כדי לסייע לו. כאמור, החלופות עשו רושם חיובי גם בחקירתם בבית המשפט ואף בפני שירות המבחן. אף המבקשת התרשמה מהם לחיוב וניכר כי מדובר באנשים נורמטיביים, המבינים את המשימה המוטלת על כתפיהם ומבקשים לסייע למשיב, בלא לעשות לו "הנחות" כלשהן. אך בכך אין די, כאמור. כפי שטענה המבקשת, המשיב אינו עומד בתנאי הבסיסי של אפשרות לתת בו אמון וזאת בשים לב לחומרת העבירות המיוחסות לו, עברו הפלילי, והתנהלותו העבריינית, כעולה מחומר החקירה.

19. גם בהמלצת שירות המבחן, לשחרר את המשיב לחלופה המוצעת בעיר ירוחם, אין, לטעמי, כדי להועיל למשיב. כידוע המלצת שירות המבחן בתסקיר המעצר הינה בגדר המלצה בלבד, ואין ביהמ"ש כבול אליה. יפים לעניין זה דבריה של כבוד השופטת ע' ארבל בבש"פ 5309/05 **דוד צמח נ' מדינת ישראל** (29.6.05)

" [...] **השיקולים המנחים את שירות המבחן בהמלצתו והשיקולים והאינטרסים שעל בית המשפט לשקול לצורך החלטתו לא בהכרח זהים וחופפים הם.**" (וכן השווה בש"פ 431/11 **מדינת ישראל נ' יחיאל מוסטפא** (18.1.11)).

20. אולם חשוב מכך, לטעמי, תסקיר שירות המבחן אמנם בא בהמלצה לשחרורו של המשיב, אך תוכן התסקיר הינו שלילי (ראה בעניין זה בש"פ 4452/15 **מדינת ישראל נ' פלוני** (החלטה מיום 29.6.15)). התסקיר מצביע על מי, שלמרות גילו הצעיר, נשקפת ממנו רמת סיכון גבוהה להישנות עבירות דומות. שירות המבחן עמד על התנהגותו האימפולסיבית של המשיב, הקושי בדחיית סיפוקים, אימוץ דפוסי התנהגות שוליים, עמדות מצמצמות ביחס למעורבות בסמים וחוסר בהירות באשר למידת השימוש בסמים. אמנם המשיב ביטא רצון ונכונות לעבור הליך טיפולי, אך התנה זאת בטיפול הכולל שיחות פרטניות ובדיקות שתן בלבד וזאת על אף שלהתרשמות שירות המבחן הנזקקות הטיפוליות מחייבת טיפול במסגרת קהילה סוגרה ואינטנסיבית. יצוין, כי אף ההמלצה של שירות המבחן, באה לאחר התלבטות, בשים לב לנחיצות בטיפול אינטנסיבי.

21. בשים לב לאמור, ועל אף שהחלופות שהוצעו נמצאו כמתאימות, אין בידי להיעתר להמלצת שירות המבחן. המשיב הוכיח במעשיו הלכאוריים ובהתנהלותו כי הוא מסוכן, כשהדרך היחידה לאיין את אותה מסוכנות היא מאחורי סורג ובריה.

לפיכך, אני מורה על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים כנגדו.

ניתן היום 17/07/2016